

VALBY LOKALHISTORISKE SELSKAB & ARKIV

Mosedalvej 1, 2500 Valby
Lokalets tlf.: 36 16 96 55
www.valbylokalhistorie.dk
e-mail: kontakt@valbylokalhistorie.dk

CVR.nr. 31 66 72 75
Mobile Pay: 36364
Nordea 2111 6443312496

Dato: 28. september 2023

Høringssvar Københavns Kommuneplanstrategi 2023.

Valby Lokalhistoriske Selskab og Arkiv har med stor interesse læst Københavns Kommunes forslag til kommuneplanstrategi 2023. Vi har navnlig koncentreret vores læsning om Kapitel 6, Udvikling med respekt for byens sjæl.

Vi er - selvfølgelig – helt enige i, at det er meget vigtigt, at der i kommuneplanen udpeges bevaringsværdige bygninger og også, at der udpeges områder, som har nogle særlige kvaliteter enten som sig selv eller, fordi de indgår i en sammenhæng, som er vigtig af fastholde, så byen udvikles i balance mellem bevarelse, omdannelse og nybyggeri.

I Valby har vi en række af disse områder med særlige kvaliteter, og vi er derfor overraskede over, at der ikke bliver udpeget flere til den næste kommuneplan. Når vi ser på de områder, der foreslås udpeget, undrer vi os over, at Valbys store industriområde omkring Gl. Køge Landevej ikke er udpeget. Her ligger en række ikoniske bygninger – og også mere almindelige industribygninger - som har fået nye funktion. Området kan afgrænses af Gl. Køgelandevej, Ringbanen, Trekronergade og Vigerslev Alle, eller man kan udpege enkeltbygninger.

Vi har også i Valby en række byggeforeninger (Den hvide by, Selveje, Den røde by, Lyset, Kløverbladet og Venners Hjem), som er opført omkring 1900, hvor husene i de enkelte byggeforeninger har et ensartet udseende. Samlet giver de et særligt præg på Valby. Byggeforeningerne afspejler ønsket om og behovet for lys og luft, som man ikke kunne få i de arbejderboliger, der skød op tættere på det centrale København. Det særlige fællesskab og ønsket om bevarelse kan virke til inspiration for nutiden.

Der er ikke blandt de hidtil udpegede kulturmiljøer et eksempel på de større almen-nyttige/kommunale byggerier, der skød op omkring 2. verdenskrig. Valby Lokalhistoriske Selskab og Arkiv kan pege på Folehaven (afgrænset af Folehaven Gl Køge Landevej, Blommehaven og Urtehaven) eller St. Vigerslevgård (afgrænset af Vigerslevvej, Vigerslev Alle, Vigerslevparken og Heldbovej) som eksempler fra Valby på dette byggeri.

Valbyparken er udpeget tidligere og Valby Lokalhistoriske Selskab og Arkiv vil gerne pege på Vigerslevparken – og de øvrige parker, som strækker sig fra Valbyparken til Utterslev Mose som et muligt kulturmiljø. Det parkbælte er afgrænsningen for Københavns Kommune mod Hvidovre og Rødovre Kommuner, og det blev tidligt i planer for udvikling af København og "de indlemmede områder" foreslået udlagt som parker. De har fra starten været tænkt som brugsparker med idrætsfaciliteter mm.

Endelig vil vi foreslå at Vigerslev Landsby (omkring Vigerslevstræde) bliver udpeget som kulturmiljø. Når man først finder ind i området, ligger der en landsbybebyggelse, som bør sikres.

Valby Lokalhistoriske Selskab og Arkiv har tidlige forsøgt af få Valbys Gamle Smedje, Valby Langgade 55, registreret som produktionskulturmiljø. Bygningen har siden 1812 være brugt første til skoproduktion og senere som kunstsmedje. Smedjens produktion havde meget høj kvalitet. Blandt andet har man produceret urskiverne til Københavns Rådhus, lamperne på Københavns Hovedbanegård og meget andet. Det er vidnesbyrd om, at smedjen arbejdede sammen Thorvald Bindesbøll, som også fik sine lærarbejder udført i Valby hos Kjøbenhavns Lervarefabrik, som desværre er forsvundet. Smedjen er nu på listen "Byens sjæl", og vi håber, at den dermed er sikret.

Vi har set, at **Københavns forsyning med vand-, kloak-, telefon-, el- og gas** er foreslået udpeget. I den forbindelse vil vi foreslå, at Valby Telefoncentral på Gl. Jernbanevej 40 tilføjes.

Vi vil dog også bemærke, at der ikke altid tages det fornødne hensyn til de udpegede kulturmiljøer. Fx tillader en lokalplan for Mølle Alle, at der bygges 4 etages bygninger i det kulturmiljø, som i den gældende kommuneplan er benævnt Valby Landsby, hvor udviklingsmulighederne er beskrevet som:

"Storbypræget bør nedtones inden for kulturmiljøafgrænsningen ved bl.a. at genskabe åbne pladser med træer, græs eller grus og lave bebyggelser for at understrege bydelens landsbykarakter fra udskiftningstiden. Rytterskolen og den resterende del af det ældste Valby bør sikres, så kulturmiljøets helhed og landsbystruktur bevares, ligesom nye huse bør indpasses i den traditionelle arkitektur. Der bør ikke foretages yderligere udstykninger, der påvirker de resterende strukturer fra 1800-tallet. De tilbageværende rester af gårde og huse bør sikres. "